

Skýrsla náms- og starfsráðgjafa, skólaárið 2023-2024

Jóhann Aðalsteinn Árnason
Svanhildur Svavarsdóttir

Inngangur

Náms- og starfsráðgjöf FMOS er fyrir ALLA nemendur skólans og er skipulögð með það að leiðarljósi að hún sé **fyrirbyggjandi, græðandi, fræðandi og þroskandi**. Náms- og starfsráðgjafar eru sérfræðingar í ráðgjöf um nám, hvort heldur sem er í námi eða um nám en einnig um störf og vinnumarkað. Hlutverk þeirra er að stuðla að velferð nemenda með hagsmuni þeirra að leiðarljósi, vera trúnaðarmenn þeirra og talsmenn innan skólans.

Í ár voru tveir náms- og starfsráðgjafar við skólann, Svanhildur í 100% stöðuhlutfalli og Aðalsteinn í 20% stöðuhlutfalli.

Hér á eftir verður gerð nánari grein fyrir verkefnum náms- og starfsráðgjafar FMOS. Tilgangurinn er að leggja mat á starfið og fá heildarsýn til að bæta þjónustu við nemendur skólans.

Verkefni náms- og starfsráðgjafa

Helstu verkefni náms- og starfsráðgjafar FMOS skiptast í ráðgjöf, stjórnun, kynningar og endurmenntun. Í töflu 1 má sjá verkefnalýsingu hvers flokks fyrir sig auk þess tíma sem áætlaður er í hvern flokk.

Tafla 1. Yfirlit yfir verkefni náms- og starfsráðgjafar FMOS, tímaáætlun og vægi verkefna (100% starfshlutfall)

Verkefni	%	klst/ári
I Ráðgjöf: einstaklingsráðgjöf, hópráðgjöf, rafræn ráðgjöf, náms- og starfsval og náms- og starfsfræðsla (undirbúningur, eftirfylgni)	70	1224
II Stjórnun: áætlanagerð, skráningar, skýrslugerð og þróunarvinna, fundir, nefndarstörf og önnur tilfallandi verkefni í samráði við stjórnendur s.s. innritun og áfangar í boði.	20,5	360
III Kynningar á skólanum og þjónustunni: foreldrafundur, grunnskólakynningar, móttaka nýnema.	5	88
IV Endurmenntun: fræðslufundir, námskeið, námsferðir og faghandleiðsla.	4,5	80
	Alls: 100	1752
		Viðbótarorlof (skv. kjarasamningi KÍ) +48

Ráðgjöf

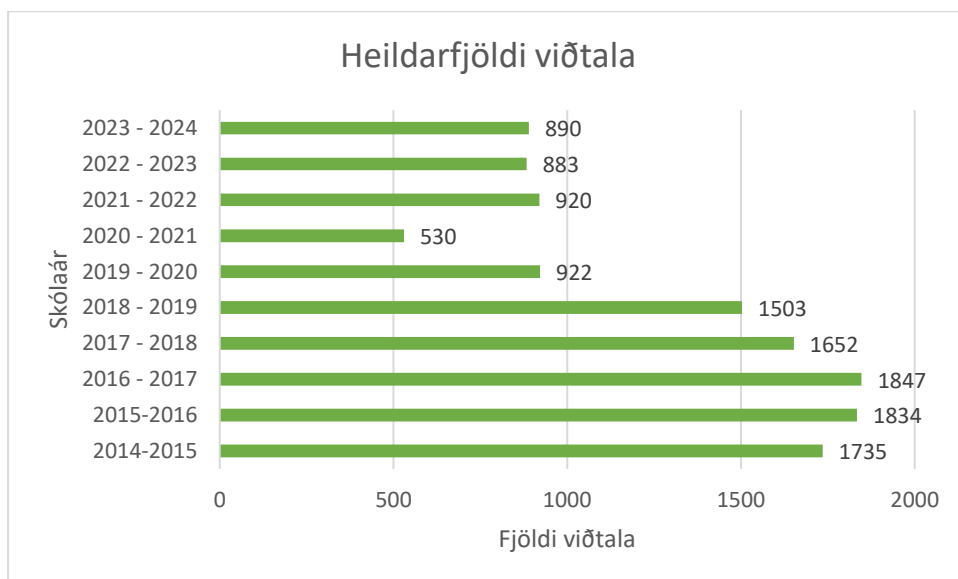
Heildarfjöldi innritaða nemenda á haustönn 2023 var 260, þar af voru 131 karlkyns og 129 kvenkyns. Á vorönn 2024 voru 211 nemendur við skólann og þar af voru 102 karlkyns og 109 kvenkyns. Enginn nemandi var skráður í Innu sem kynsegin/annað kyn, hvorki á haustönn né vorönn. Hér á eftir fer nánari umfjöllun um verkefni náms- og starfsráðgjafa sem snúa beint að nemendum.

Einstaklingsráðgjöf

Fjöldi ráðþega og ástæður fyrir komu

Náms- og starfsráðgjafar FMOS hafa komið að málum fjölmargra nemenda á skólaárinu. Alls leituðu 84% nemenda FMOS til ráðgjafarinnar um haustið. Sú tala hækkar úr 78% á milli ára. Á vorönn leituðu 80% nemenda til náms- og starfsráðgjafa. Sú tala stendur í stað á milli ára.

Heildarfjöldi viðtala á skólaárinu var 890 sem skiptist í 453 viðtöl á haustönn og 437 viðtöl á vorönn. Nemendur voru einnig færri á vorönn. Sjá mynd 1. Sjá má að fjöldi viðtala hækkar aðeins á milli ára en nemendur voru einnig færri á milli ára. Hlutfallslega fleiri viðtöl og við náum til fleiri nemenda sem er gott.

Mynd 1. Yfirlit yfir heildarfjölda viðtala, samanburður á milli skólaára.

Ástæður fyrir komu til náms- og starfsráðgjafa voru:

- aðstoð við skipulag, utan um hald verkefna og námstækni
- persónulegir og félagslegir erfiðleikar
- ráðgjöf og aðstoð vegna námsvals á áföngum, töflubreytinga og innritunar
- ráðgjöf vegna náms- og starfsvals, áhugagreining og almenn upplýsingagjöf

Flestir nemendur sem nýta sér þjónustuna koma af eigin frumkvæði en nokkuð er um tilvísanir frá forráðamönnum, kennurum og stjórnendum.

FMOS er með samning við Kvíðameðferðastöðina (KMS) og var send beiðni um aðstoð fyrir 14 nemendur. Náms- og starfsráðgjafi sér um að senda beiðni á KMS og eiga nemendur að fá viðtal innan 7 – 10 daga, hver nemandi á rétt á tveimur viðtölum.

Mæting nemenda

Fylgst var sérstaklega með mætingu nemenda og haft samband við þá nemendur sem voru með slaka mætingu. Haft var samband við forráðamenn nemenda undir 18 ára eftir þörfum og í samráði við umsjónarkennara. Tilgangurinn var að ná til nemenda áður en þeir hættu alveg að mæta í skólann þar sem slök mæting er sterk vísbending um brotthvarf.

Námserfiðleikar nemenda

Nemendur sem tilkynntu um námslegan vanda voru 96 á haustönn en 81 á vorönn. Sumir þessara nemenda eru með fleiri en eina greiningu. Tafla 1 sýnir hvers konar erfiðleika nemendur FMOS eiga við að stríða. Nemendur sérnámsbrautar eru ekki meðtaldir. Nemendur hafa ýmist skilað greiningum um námserfiðleika á skrifstofu náms- og starfsráðgjafa, látið vita munnlega í viðtali við ráðgjafa eða skráð það í INNU. Á nýnemakynningu eru nemendur hvattir til að skila inn greiningum um námserfiðleika sem og eru forráðamenn minntir á það á foreldrafundi í upphafi haustannar.

	H2023		V2024	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
AD(H)D	28	11%	22	10%
Lesblinda	35	13%	31	15%
Námserfiðleikar	9	3%	8	4%
Andleg veikindi	7	3%	6	3%
Einhverfa	10	4%	9	4%
Líkamleg veikindi	3	1%	2	1%
Fjölþættur vandi	4	2%	3	1%
Samtals með greiningu	96	37%	81	38%
Nemendafjöldi skólans	260		211	

Tafla 1. Yfirlit yfir greiningar nemenda

Rafræn ráðgjöf

Ráðgjöf fer einnig fram í gegnum miðla eins og síma, Teams, tölvupósta og Facebook. Tekið skal fram að þessi samtöl eru ekki skráð inn í viðtalsfjöldi hjá náms- og starfsráðgjöfum. Náms- og starfsráðgjöf Fmos heitir Facebook síðan og eru 705 vinir skráðir, aðallega núverandi og fyrrverandi nemendur skólans. Náms- og starfsráðgjafar skólans hafa verið í samskiptum við nemendur í gegnum miðilinn bæði að eigin frumkvæði og einnig að frumkvæði nemendanna. Síðan er að mestu nýtt til að koma upplýsingum um nám og störf til nemenda sem og ýmsum tilboðum sem eru á vegum námsráðgjafarinnar og standa nemendum til boða. Helsti gallinn er að ekki eru allir nemendur skólans virkir á Facebook og því er mikilvægt að nota einnig tölvupóst til að upplýsingar komist til allra

nemenda. Vert er að taka fram að miðillinn er ekki notaður í persónulega ráðgjöf heldur er hann notaður til að koma upplýsingum til nemenda.

Bendill

Nemendum FMOS er boðið upp á að taka áhugakönnunin Bendill I og II. En Bendill er könnun sem metur áhuga og birtast niðurstöður myndrænt. Áhugakönnunin hjálpar nemendum að vera markvissari og skilvirkari í leit að námi eða starfi. Nemendur sem tóku áfangann „Lífið eftir útskrift“ tóku Bendil II og gerðu verkefni í tengslum við könnunina. Það kom vel út og líklegt að þannig verði það áfram. Ef nemendur sem ekki eru í áfanganum óska eftir að taka könnunina þá er það í boði.

Stjórnun

Heildstæð náms- og starfsráðgjafaáætlun

Náms- og starfsráðgjafar FMOS vinna samkvæmt fyrir fram ákveðinni starfsáætlun sem nær yfir eitt skólaár í senn. Áætlunin tekur til allra þátta innan verksviðs ráðgjafarinnar og er í samræmi við hlutverk og stefnu skólans. Hafa ber í huga að starfsáætlunin er vinnuplagg og því þarf hún að vera sveigjanleg fyrir tilfallandi verkefni. Áætlunina ber að endurskoða árlega og aðlaga eftir því hvað reynslan kennir. Kostirnir við áætlanagerð eru margir, má þarf nefna auknar líkur á að markmið náist, auðveldar að skoða gæði þjónustunnar og þróun hennar svo eitthvað sé nefnt.

Fundur og nefndarstörf

Náms- og starfsráðgjafar sátu kennara- og starfsmannafundi og funduðu reglulega með stjórnendum á haust- og vorönn. Náms- og starfsráðgjafi á einnig sæti í áfallaráði skólans og er öryggistrúnaðarmaður ásamt því að sitja í sjálfsmatsteymi skólans.

Náms- og starfsráðgjafar skólans hittust vikulega á samráðsfundum og fóru yfir málin og aðra hverja viku með stjórnendum.

Náms- og starfsráðgjafar sátu fundi með umsjónarkennurum.

Náms- og starfsráðgjafar í Mosfellsbæ hittust til skrafs og ráðagerða. Þetta er mikilvægur samstarfsgrundvöllur þar sem markmiðið er að auka tengsl á milli grunnskólanna í Mosfellsbæ og Framhaldsskólans í Mosfellsbæ. Annar náms- og starfsráðgjafinn er félagi í Félagi náms- og starfsráðgjafa (FNS) og sækir reglulega fundi á þeirra vegum.

FMOS er heilsuefandi framhaldsskóli og hefur náms- og starfsráðgjafi setið fjölda funda ásamt forvarnarfulltrúa skólans.

Innritun

Náms- og starfsráðgjafar aðstoða verðandi nemendur í umsóknarferlinu á meðan að innritun nýnema fyrir vor- og haustönn stendur yfir. Aðstoðin felur í sér almenna upplýsingagjöf varðandi skólann og námið, áfangaval, brautirnar, mat á eldra námi og fleira.

Val og námsferlar

Náms- og starfsráðgjafar sjá um að aðstoða nemendur við að velja áfanga fyrir næstu önn og aðstoða þá við að skipuleggja námið fram í tímann.

Nemar í náms- og starfsráðgjöf frá HÍ

Náms- og starfsráðgjöf FMOS hefur verið í samstarfi við Háskóla Íslands vegna nema í náms- og starfsráðgjöf. Á vorönn 2024 voru náms- og starfsráðgjafar með nema í 200 tíma vettvangsnámi frá febrúar til loka apríl. Neminn fylgdi náms- og starfsráðgjöfum eftir í byrjun og tók svo smátt og smátt meiri þátt. Hún tók viðtöl við nemendur og sinnti fjölmörgum öðrum störfum náms- og starfsráðgjafa

á tímabilinu. Einnig kom nemi í viku heimsókn að hausti þar sem hann fylgdist með starfi námsráðgjafarinnar.

Farsældarlögin

Svanhildur er tengiliður farsældarlaga barna. En tilgangurinn með farsældarlögum í þágu barna er að foreldrar og börn hafi aðgang að samþættri þjónustu við hæfi. Ekki hefur enn reynt mikið á þessi nýju lög sem enn eru í mótun og líkur skólaárinu með samráðsfundi með fulltrúa Mosfellsbæjar til að koma betra skipulagi á mál sem tengjast bænum.

Forvarnarhópur Mosfellsbæjar

Náms- og starfsráðgjafi á sæti í forvarnarteymi Mosfellsbæjar en Tómsunda- og forvarnarfulltrúi bæjarins heldur utan um verkefnið. Þeir sem eiga aðild að fundunum eru forstöðumaður félagsmiðstöðva, yfirmaður barnaverndar, náms- og starfsráðgjafar í grunnskólum Mosfellsbæjar og FMOS, verkefnastjóri farsældarhringsins og fulltrúi lögreglu. Fundir eru haldnir mánaðarlega. Samfélagslögreglan kom í heimsókn í FMOS að hausti til að kynna sig og spjalla við nemendur. Heimsóknin var vel heppnuð samkvæmt nemendum og lögreglunni og er stefnt á að halda áfram samstarfi.

Námskeið/fræðsla

Á haustönninni var nemendum boðið upp á svokallað ráðgjafaspjall, því var stýrt af náms- og starfsráðgjöfunum. Hugsunin á bak við spjallið var að ná til fleiri nemenda skólans og nýta tíma sérfræðinga betur með því að vinna með nemendur í hóp og draga þannig úr einstaklingsráðgjöfni. Boðið var upp á spjallið á föstudögum í verkefnatíma og var ákveðið umræðuefni af nemendum hverju sinni. Nemendur gátu mætt í Himinbjörg án þess að skrá sig fyrir fram. Fáir nemendur nýttu sér þessa þjónustu en þrátt fyrir það sköpuðust góðar og gagnlegar umræður. Því miður var ekki haldið áfram með ráðgjafaspjallið á vorönninni vegna annarra verkefna. Okkur langar mjög mikið að halda því úti bæði á haust og vorönn og er stefnt á það næsta ár.

Kennsla og önnur störf

Aðalsteinn sinnti fjölbreyttum störfum þetta skólaár ásamt því að vera í náms- og starfsráðgjöfni. Hann var stuðningsfulltrúi á sérnámsbraut og var einnig tengiliður kennara við nemendafélag skólans. Hann tók þátt í viðburðum á vegum nemendafélagsins og skipulagði árlegan bræðing fyrir 10. bekki grunnskólanna í Mosfellsbæ.

Á vorönn var áfram boðið upp á fimm eininga náms- og starfsfræðslu áfanga á þriðja þrepi. Svanhildur bjó til og kenndi þennan áfanga ásamt öðrum kennara við skólann. Áfanginn var í boði sem val fyrir nemendur sem höfðu lokið yfir 100 einingum eða meira. Vel tókst til en 20 nemendur voru skráðir í áfangann og 18 nemendur luku honum. Það er ósk okkar að boðið verður upp á þennan áfanga á hverri vorönn þar sem hann er nauðsynlegur til að hjálpa nemendum að átta sig á hvert þeir vilja stefna að loknu námi í FMOS.

AFS - skiptinemar

FMOS hefur tekið á móti þeim skiptinimum sem AFS óskar eftir. Í ár var einn skiptinemi í skólanum, frá Póllandi og eins og áður þá gekk það mjög vel.

Kynningar á skólanum og þjónustunni

Foreldrafundur

Einn fundur var haldinn fyrir forráðamenn nemenda í upphafi haustannar og kynntu náms- og starfsráðgjafar sig þar og voru til ráðgjafar.

Grunnskólakynningar

Á haust- og vorönn voru skipulagðar kynningar á FMOS fyrir nemendur í 10. bekk í Lágafellsskóla, Helgafellsskóla, Tjarnarskóla, Kvíslarskóla, Víkurskóla og Klébergsskóla. Alls voru þetta 13 heimsóknir og 246 grunnskólanemendur. Kynningarnar voru unnar í samstarfi við náms- og starfsráðgjafa grunnskólanna. Tilgangurinn með þeim er að nemendur í 10. bekk kynnist kennsluháttum og námsframboði FMOS og fái innsýn í starf skólans. Kynningarnar voru vel heppnaðar og enduðu á því að hóparnir fengu hádegismat í mötuneyti skólans.

Á vorönn var opið hús að venju og var lögð áhersla á að auglýsa það sem víðast. Auglýsingar birtust í Mosfellangi og Árbæjar og Grafarvogsblöðunum. Auglýst var á strætóskýlum í Mosfellsbæ, Grafarvogi, Grafarholti og Árbænum Auk þess var opna húsið auglýst meðal grunnskólaráðgjafa í félagi náms- og starfsráðgjafa.

Opna húsið gekk vel og var líf og fjör í húsinu en nokkrir nemendur FMOS gengu með gesti um húsið og stóðu þau sig mjög vel. Boðið var upp á vöflur með rjóma og kaffi.

Náms- og starfsráðgjafar og nemi í náms- og starfsráðgjöf tóku einnig þátt í sameiginlegri framhaldsskólakynningu í Seljaskóla á vorönn sem gekk vel. Viðburðurinn Bræðingur var haldinn í þriðja skipti á vorönn. Bræðingur er skemmtikvöld sem haldið er í FMOS og öllum 10. bekkjum í Mosfellsbæ er boðið í pizzu og alls konar skemmtilega leiki.

Eitthvað var um að forráðamenn og/eða nemendur hefðu samband og óskuðu eftir kynningu á námsframboði skólans og skólahúsnæðinu. Þessar kynningar eru óskráðar ásamt þeim kynningum þar sem ráðgjafar grunnskólanna koma með einn til tvo nemendur að skoða skólann.

Endurmenntun

Aðalsteinn

- Skólaþróunardagur:
 - Jákvæð sálfræði
 - Farsældarlög
 - Kynning á námskrafti
- Staða drengja í menntakerfinu.
- Húmor, gleði og æðruleysi, Edda Björgvinsdóttir

Svanhildur

- Námskeið fyrir öryggistrúnaðarmenn og öryggisverði
- Grunnnámskeið, tengiliðar farsældar
- Framhaldsnámskeið, tengiliðar farsældar
- Náms- og starfsráðgjöf í fjölmenningsarsamfélagi, ráðgjöf til hópa með ólíkan menningarlegan bakgrunn

- Námsækninámskeið fyrir náms- og starfsráðgjafa
- Húmor, gleði og æðruleysi, Edda Björgvinsdóttir
- Kynferðisofbeldi og kynferðisleg hegðun barna og unglunga
- Menntastefna og félagslegt réttlæti
- Tímastjórnun og lyklar að vellíðan í starfi
- Staða drengja í menntakerfinu
- Ýmis námskeið og samráðsfundir hjá félagi náms- og starfsráðgjafa
- Lestur ýmissa bóka og fræðigreina

Lokaorð

Haustönnin hófst með venjubundnum hætti og gekk allt vel fyrir sig.

Við höldum áfram með samning skólans við Kvíðameðferðastofuna (KMS). Samstarfið gengur vel og tilfinning okkar er sú að þetta sé mjög mikilvæg þjónusta fyrir nemendur og sé að nýtast vel.

Starfið gekk vel hjá okkur og var þetta þriðja árið sem við vinnum saman. Samstarf okkar hefur bara haldið áfram að verða betra og betra og er orðið vel smurt. Eins og við nefndum eftir fyrsta árið teljum við að það sé ráðgjöfinni og ekki síst nemendum og skólanum til góða að hafa tvo ólíka náms- og starfsráðgjafa sem vinna vel saman.

Á haustönn tókum við á móti fjölda 10. bekkinga bæði úr Mosfellsbæ og nokkrum öðrum grunnskólum á höfuðborgarsvæðinu. Þessar kynningar eru alltaf skemmtilegar en upp hefur komið sú hugmynd að ræða við námsráðgjafa í grunnskólunum um að hafa þær á vorönn, til þess að þær séu nær innritun framhaldsskólanna.

Vorönnin fór ásamt hefðbundnum ráðgjafastörfum að miklu leiti í ýmis konar kynningarmál og vinnu tengda þeim. Sem var eins og alltaf fróðlegt og gefandi. Á vorönninni vorum við einnig með nema hjá okkur í lengra vettvangsnámi, sem er 200 klukkustundir. Neminn var duglegur að taka þátt í öllum störfum sem féllu til og var fljót að læra og kynnast öllum. Það var ekki síður gagnlegt fyrir okkur að hafa nema. Þetta er í raun og veru endurmenntun fyrir okkur líka, að ræða starfið, fagið og skoða ítarlega það sem verið er að gera.

Reglulegir fundir náms- og starfsráðgjafa með stjórnendum voru á bæði haustönn og vorönn. Okkur finnst mikilvægt að halda áfram því góða og mikilvæga samstarfi sem er á milli ráðgjafa og stjórnenda.

Það var mikið í gangi eins og vanalega og nóg að gera hjá okkur í hinum ýmsu fjölbreyttu verkefnum starfsins. Skólinn iðar af lífi og skemmtilegum nemendum sem gaman er að vinna með og sjá dafna í náminu.

Gleðilegt sumar og takk fyrir samstarfið á liðnum árum 😊

Svanhildur Svavarsdóttir og Jóhann Aðalsteinn Árnason,
náms- og starfsráðgjafar FMOS.